

صبحانه‌ای با طعم یادگیری

محسن قنبری شهواری، نصرت سالاری نژاد، مدیر و آموزگار دبستان وحدت زهوی میناب

کمک آشپز و دیگری به‌عنوان پیشخدمت انتخاب شدند که لباس مخصوص به تن کردند و بقیه دانش‌آموزان نیز مشتریان این رستوران شدند. هدف‌های اجرای این برنامه عبارت بودند از:

توجه به اهمیت صبحانه
ساحت زیستی - بدنی): ضعف جسمانی و کسالت بچه‌ها حاکی از نخوردن صبحانه بود که متأسفانه هم دانش‌آموزان و هم اولیا در این امر مقصر بودند. اولیا توجهی به این امر نداشتند و فقط با دادن پول توجیبی بچه‌ها را روانه

و تبخیر و اهدافی همچون توجه به اهمیت صبحانه، روحیه نشاط و همدلی، محیط زیست، برخورد اجتماعی، مسئولیت‌پذیری، قانون‌مداری، شکرگزاری و ساده‌زیستی - که همگی از مصداق‌های ساحت‌های شش‌گانه سند تحول بنیادین هستند - را با اجرای این برنامه آموزش دادیم. به همین خاطر کلاس درس به یک رستوران مبدل شد. میز و نیمکت‌ها کنار هم چیده شدند، پروانه کسب و گواهی سلامت صادر شد، دست‌ها شسته شدند، مدیر مدرسه آشپز، معلم مدرسه کارشناس بهداشت محیط و یکی از دانش‌آموزان به‌عنوان

مدرسه می‌تواند محیطی پویا و اثرگذار باشد، به شرط آنکه درک صحیحی از برنامه درسی داشته باشیم و نیاز است که طرح درس‌ها و طراحی‌های آموزشی دیده شوند. یکی از برنامه‌هایی که در مدرسه اجرا کردیم، از آن دسته فعالیت‌هایی بود که چندین برنامه و هدف آموزشی را در دل خود جای داده‌اند. در این برنامه کلاس درس به رستوران تبدیل شد و دانش‌آموزان در قالب آن، مبحث «تأثیر گرما بر مواد» درس علوم را یاد گرفتند. نشان دادیم که آب در چند درجه به جوش می‌آید و مفاهیمی همچون میعان، تصعید

بچه‌ها فهمیدند ساده زیستن و همین خنده‌های کودکانه می‌توانند جلوه‌های زیبایی زندگی باشند

و همین خنده‌های کودکانه می‌توانند جلوه‌های زیبایی زندگی باشند.

شکرگزاری (اعتقادی،

عبادی، اخلاقی): شروع کار با نام خدا بود و قبل از تدریس نام خدا بر زبان جاری شد تا بچه‌ها بدانند که تنها با یاد خداست که دل‌ها آرام می‌گیرد. در پایان هم همگی خدا را شکر کردیم، به سبب نعمت‌های زیادی که به ما داده است؛ از جمله سلامتی، پدر و مادر، معلمان و این سفره‌ای که بر پا شده است.

کار و کسب و روزی حلال

(اقتصادی و حرفه‌ای، اعتقادی، عبادی و اخلاقی): معرفی شغل رستوران‌داری و تلاش برای کسب یک روزی حلال از هدف‌های دیگر این برنامه بود که سعی کردیم این موضوع را یادآوری کنیم.

مسئولیت‌پذیری (سیاسی

– اجتماعی): بچه‌ها در این برنامه ایفاگر نقش‌های اجتماعی بودند. آن‌ها دریافتند، چه پیشخدمت و چه مشتری، همه نسبت به افراد جامعه مسئول هستند و در جامعه باید رفتار مناسبی داشته باشند. در پایان همه بچه‌ها در شستن ظرف‌ها، تمیز کردن کلاس و برگرداندن کلاس به شکل اولیه همکاری کردند و هر گروه از بچه‌ها مسئولیت کاری را بر عهده گرفت.

مدرسه مکانی تک‌بعدی نیست. جایی است برای ساده زیستن، خندیدن، شکرگزاری، مسئولیت‌پذیری، قانون‌مداری و زندگی.

خطاب قرار می‌دادند. تلاش کردیم که بچه‌ها جملات مؤدبانه مثل ببخشید، معذرت می‌خوام، اگه ممکنه، بی‌زحمت، و ... را به جای کلمه «آی» به کار ببرند.

روحیه نشاط و همدلی (ساحت

زیستی – بدنی): از ویژگی‌های مهم این برنامه شادی و نشاطی بود که بچه‌ها با تغییر کلاس به شکل رستوران به دست آورده بودند. دورهم‌بودن، همدلی و خنده‌هایی که رضایت دانش‌آموزان را نشان می‌دادند، حاکی از تأثیر مثبت این برنامه بود.

قانون‌مداری (سیاسی –

اجتماعی): نصب پروانه کسب، تهیه کارت بهداشت، و استفاده از روپوش و کلاه مناسب، از جمله مواردی بودند که در حوزه قانون‌مداری آموزش داده شدند. دانش‌آموزان آموختند که برای ایجاد یک واحد صنفی باید مجوزهای لازم را داشت و در غیر این صورت از طرف قانون آن واحد صنفی تعطیل خواهد شد.

ساده‌زیستی (اعتقادی،

عبادی، اخلاقی، زیباشناختی): رستوران یک کلاس ساده بود با موسیقی سنتی و صبحانه‌های معمولی. اما بچه‌ها با هم از خوردن صبحانه لذت بردند و غرق در دنیای کودکی خویش شدند. آن‌ها فهمیدند که ساده زیستن

مدرسه می‌کردند. بچه‌ها هم پول خود را صرف تنقلات در بیرون از مدرسه می‌کردند. در این رستوران سعی کردیم صبحانه‌هایی سالم مغذی، شامل نان و پنیر، خیار، شیر، نخود آب‌پز، گردو و ... ارائه دهیم.

توجه به محیط زیست (ساحت

زیستی بدنی، علمی و فناورانه): استفاده زیاد از ظرف‌های یک‌بارمصرف به صورت چشمگیری افزایش پیدا کرده است، به گونه‌ای که حتی مواد داغ را هم در همین ظرف‌ها سرو می‌کنند. برای تشریح جنبه‌های منفی این کار با توجه به درس مورد تدریس که تأثیر گرما بر مواد بود، ابتدا یک دماسنج میله‌ای بلند را که شسته و ضدعفونی شده بود، درون دیگ نخود گذاشتیم که دماسنج درجه حرارت ۱۰۰ را نشان داد. کارشناس بهداشت که معلم کلاس بود، توضیحات لازم را برای بچه‌ها ارائه داد که شامل میعان، تصعید، تبخیر و تأثیر گرما بر مواد می‌شد. سپس تأثیر دما را روی ظرف یک‌بارمصرف نشان داد. نتایج حاکی از تأثیر نامطلوب گرما روی ظرف‌های یک‌بارمصرف بود و معلم خطرات انسانی و زیست‌محیطی آن را به بچه‌ها، آشپز و پیشخدمت یادآور شد.

برخورد اجتماعی (ساحت

سیاسی – اجتماعی): فرهنگ برخورد با مردم در جامعه را باید از کودکی، چه در خانواده و چه در مدرسه آموخت که از ضروریات برنامه درسی و تربیتی است. ابتدا بچه‌ها خواسته‌های خود را با کلمات نامناسب بیان می‌کردند. یا مثلاً دیگران را با کلمه‌ای مثل «آی» مورد